

محراب

افہرقتی ، اجتماعی ، فلسفی ، تاریخی ، ادبی مجموعہ در
شیمدیالک اون بش کوندہ نشر اولنور

مدرجات :

- توحید تدریسات مسئلہ سی والہیات فا کولتہ سی محمد امین ۷۵۷
- قابل (اجتماعی حکایہ) مہامی ۷۶۰
- اورتہ آسیادہ تورکن علمی ضیا ۷۶۶
- اوافق بر نظرہ عبد الرشید ۷۷۷
- سمرقند شہری نورکستانی : رفت ۷۸۰
- حی بن یقظان (رومان تفرقہ) بابا زادہ : رشید ۷۸۵
- کوی مکتوبلری : محمد صدق — سراب : قدریہ حسین — شرق : ملیحہ نوری — رؤیا ۷۹۷
- مندہ : شرف کاظم — غزل : محی الدین رائف — یولجی : توفیق جلیس — غزل : کامی ۷۹۸

یگی طبعی

بارغالی تجادہ نیندہ در شید افندی خانی

قرق بش سنه دیکلنمه مش ، قرق بش سنه عین امید و عین خلیلرله جالشمش . . .
نه قازانجه برشی علاوه اید بیلش ، نه صبرته فضله برکوملک قویه بیلش دائما

آچ و دایما محتاج . . .

بوتون اندیشه و عمده مساعی عشری و قبض ماله اولان بورجی اوده یه بیلک . . .
نه ایچون و کیمک ایچون جالشدیغنی قازانچینک هانکی چیلرده پای اولدیغنی - حالا -
آکلایه مین یچاره نه کینچیلرک و ایشچیلرک سرنی بن بو اختیار باغچوانک ناصر لاشمش
الرنده و قبور لاشمش صرتمده او قودم . . .

زاواللی اختیار ؛ سوله یوردی ؛ صوک امیدم طوماتسده اله برکتی ویریرده عشردن
صوکرا - بوسنه اولسون - قبض ماله اولان بورجی اوده رسه م بن ده بریارام یاپارم . . .
چو بوچی زاده ؛

نور ۳۳۹

محمد صرقی

اوپاق بر نظره

و اذا نظرت الى البلد ورأيتها تشق كما تشق العباد وتسعد

هندستانه بصیرتله نظر اولنورسه ، ظن ایدرم که ، هندستان قریب بر آتیده یکانه
امیدگاه عالم اسلام ، اولاجق دنیلورسه ، سزادر . آفاقده هندستان نامیله معروف اولان
بومملکت ، هندیلر اصطلاحنجه ایکی یه مقسمدر . هندو بنغاله تعیر اولنور ، بزم نظرگاهمز
ایسه ، اکثریت ایله هند قسمنده در . بالخاصه هندک شمال غربی قطعه سنده کائن ایالات
ثلاثه که ، عموم اهالیسی مسلماندر دنیلورسه جائز اولور : سرحد صوبه ، بلوچستان ،
کشمیر ، بو اوچ ایالت ده یدی میلیون نفوس اولدیغنی صوک استاتستیک کویستریور .
بوو لایت لریک موقع جغرافیای ، افغانستان ایله هم حدود اوله سیده نظراعتبارده آلنورسه ،
اهمیت سیاسیله لری لایتنرلدر دنیله بیلور . بوکون انکلیزلر طرفدن تقدیر اولتدیغنی کبی ،
یارین هندولر طرفندنده تقدیر اوله جتی محققدور . بوو لایت ثلاثیه هم سایه اولان پنجاب
ایالتی که ، اون ایکی میلیون نفوسی اولدیغنی کبی ، اکثریت کلیه سی مسلماندر . پنجاب
داخلنده ده بر اوپاق قطعه واردر که ، اهالیسی « اقالی » تسمیه اولنور ، غایت مشهور
جنکاور برملندر ؛ الیوم انکلیز اوردوسنده مستخدم عسا کرک قسم اعظمی بونلر تشکیل

ایدر: ۲۴ ملیون نفوسی حاوی اولان بنغاله شرقیهده و ۲ ملیون نفوسی اولان سند ایالتنده دخی اکثریت کلیه اسلام ملتیدر.

هندستانه جغرافی نقطه‌دن سویله سطحی بر نظر بعدنده؛ هندستان مملکت واسعه اسلامیه‌سی خریطه‌سی یانته: افغانستان؛ بخارا؛ خوارزم؛ تورکستان و تورکستان چینی خریطه‌لریده وضع اولنورسه؛ «امیدگاه عالم اسلام» معناسی بلا اشتباه انکشاف ایدر. بو کون هندستان خلقی عمومیتله انکلتزه بویندوروغندن قورتلوق املنده اولدیغی براسرار خفه‌دن دکلدر؛ هندیلر بونی علناً ادعا ایتدکلی کبی؛ انکلیزلرده علناً مدافعه ایتمکده‌درلر. بوخصوصده کیزلنه‌جک هیچ بر مسئله یوقدر. ذاتاً هندیلر کده اتر اسلامی اتر هندوسی اکثریت عمومیه شیمدیلک استقلال تام طرفداری دکلدر. یالکز اداره داخلیهده جهت تشریعه و تنفیذیه‌نک تمامیت سربسته‌سی هندیلر اله ویرله‌سنی طلب ایدیورلر. بوايه هندیلر ایچون لازم و ضروری اولدیغی کبی؛ انکلیزلر ایچونده هیچ بر کونا موجب اندیشه بر وضعیت تشکیل ایده‌مز. چونکه عموم دوائر رسمیه پوسته و تلغراف و شمندوفر خطلی اداره‌سی وسائر وسائر بانقهلر؛ وامور انضباطیه؛ بتون هندستان ایالتنده الیوم اهلینک اکثریتی نسبتنده مستخدمین کافه‌سی برلی اهلیدن هندیلردر.

یالکز ولایت‌لرده رأس‌کارد بولان اوچ انکلیزدن بشقه یابانچی یوقدر دنیله‌یلور. انکلیزلر هندستانی بوکون ترک‌ایده‌جک اولورلرسه؛ امور اداره مملکتک برذره خلل‌دار اوله‌جق جهتی یوقدر.

مملکت یالکز استقلال سعادتیه محتاجدر؛ بشقه براحتیاج حس ایتیور. حتی سیاست خارجیه‌سنی بیه شیمدیلک انکلیزلرک تدویر و تدبیرینه براقق ایچون؛ هندیلر حسن‌رضالریله موافقت ایده‌جکلرینی قونغره‌لرنده بر فاج دفعه‌لر علناً سویله‌دیله. هر نه قدر هندیلرک بعضلی استقلال تام استرز صداسنی عیوقه چیقارمقده ایسته‌لرده؛ بونلر شیمدیلک اقلیت قلیله‌ده قالورلر. البت ملت ایچنده انکلیزلرک بقاسنی طلب ایدنلرده یوق دکلدر؛ فقط اونلرده یالکز لوندره ملتجی‌لریدرکه؛ آغاخان وامثالی؛ هندیلر بوآدملره هیچ برزمان هندی نظریله باقماقلری کبی؛ آنلر کده هیچ بری هیچ بر مسئله‌ده هندیلر نامندن‌سوز سویله‌مک حقنه مالک دکلدرلر. شیمدیلک هندیلر نزدنده الکهم مسئله انقلاب مسئله‌سی دکلدر. انقلاب مسئله‌سی یوم آتی مسئله‌سیدر. اصل بوکونک مهم مسئله‌سی: هندستان

مرکزی حکومتی لوندردن هندستانه کتورمک مسئله سیدر ؛ اساساً انکلیز ایله هندلیلر آراسنده منازع فیه اولان مسئله ده بودر . بومسئله حل اولنورسه ؛ صوکره هندستان مسئله سی تمامیه انکشاف ایتدی دیمک اولور . دنیاده هیچ برمملکت یوقدرکه ؛ حکومتی مملکتک خارجنده بولسون ؛ بوذاتاً غیر طبعی برحالدیر ؛ البته بویله برحکومتک دوام وبقای ؛ یکرمنجی عصر مدینتجه مقبول ایسه ده ؛ قانون طبیعت نقطه نظرندن اهدامه محکوم اوله جنی محققدیر . بو باده شیمدیلک بو قدرله اکتفا ایدهرک ؛ قریب بر آتیده هندلیلرک تمامیه استخلاصنی تمنی ایدهرز .

عبدالرشید

اورته آسیاده تورکمن

۲

تورکمنک اداری تشکیلاتنده « طائش مجلسی » دینلن بر مجلس واردی . بو ، بکمر مجلسی کی دائمی دکلدی . چین تاریخلرینه کوره قویونلیلر (هیونخ تو) ده ده یکرمی دورتلک تشکیلات عینله موجوددی . بونلر ، اون ایکیشردن اولارق صاع وصول قسملرینه آیریلیردی . هر برینک رئیس مذکور اون ایکی کیشی آراسندن انتخاب اولونوردی . چین تاریخلرینک بوقیدندن اوغوز توره سنه انتقال ایتک غایت قولایدر . تورکمنلر ده ضول معتبر اولدیغندن صولده کیر داها شرفلی ایدی که بوز اوقلردن باشقا برشی دکلدر . قویونلیلر بویکرمی درتدن برنجی صنفده اولانلره عقللی معناسنه (توحی) دیورلر مش . چین تاریخلری بواسملری صیراسیه « هولی دام » ، « تاجام » ، الخ کی چینجه ترجمه اسمار یله قید ایدیورلر . تورکمنلر ده اساس اون ایکی ایدی . یکرمی دورت اونک حقیقی اولدیغندن دولای توریه کیریوردی . مملکت بوبکمرک آئده ایدی . بو بکمر حکومتک دیگر اداری و سیاسی مأمورلردن ، بولندقلری منطقه داخلنده اولانلره ده ، رئیسک ایدرلردی . بکمر موقعلرینک فرقه رغماً مساوی تلقی اولوتوردی . چونکه آرالرنده دولتک سیاسی و اداری وظیفه لری اعتبار یله قطعی و صریح برایش بولومی واردی . توکیولرده یکرمی درت بوی تشکیلاتی عیناً یاشیوردی . لا کین بوراده غننه خارجنده سیاسی و عهدی بعض تشکیلات ده یاشامغه باشلادیغندن بو عدد یکرمی سزه چیقمشدر .